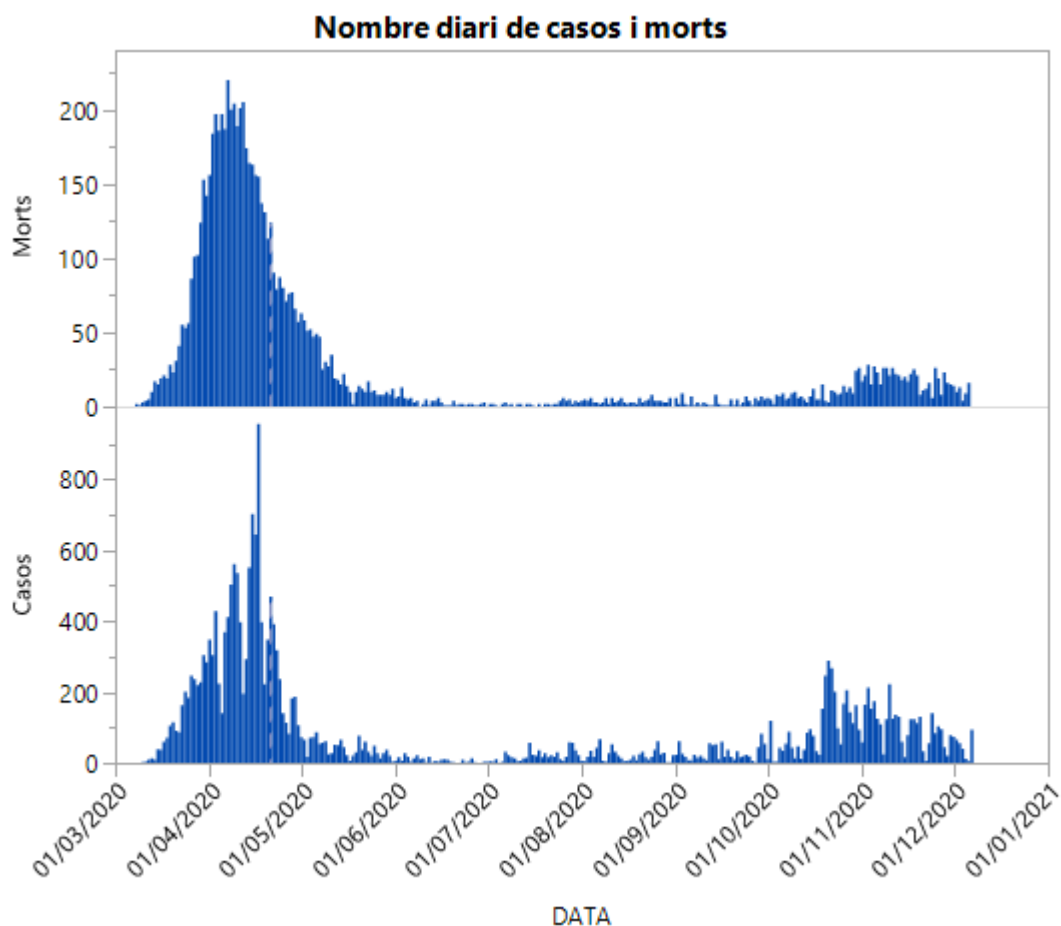

Anàlisi de les dades referents a l'afectació per la COVID-19 a les residències de Catalunya

Des de l'inici de la pandèmia de la COVID-19, a vuit de desembre de 2020, s'han registrat 23.587 casos entre les persones ingressades en les residències de Catalunya*. Si tenim en compte que la població residencial és de 65.093 persones, aproximadament una de cada tres persones ingressades en aquests centres ha patit la malaltia. D'aquestes n'han mort 7.450, aproximadament una de cada tres emmalaltides. Si parlem d'incidències, és a dir nombre de casos per 100.000 habitants, pel que fa al nombre de casos PCR+ de la COVID-19 és de 36.236, en tant que a la població general exclosa la de les residències és de 3.822. Aquesta taxa en relació amb els morts en les residències és d'11.445 i en la població no residencial és de 114. En les taxes de morts per 100.000 habitants hem de tenir en compte que l'estructura poblacional per edat és molt diferent entre la del grup residencial i la de la població no residencial.

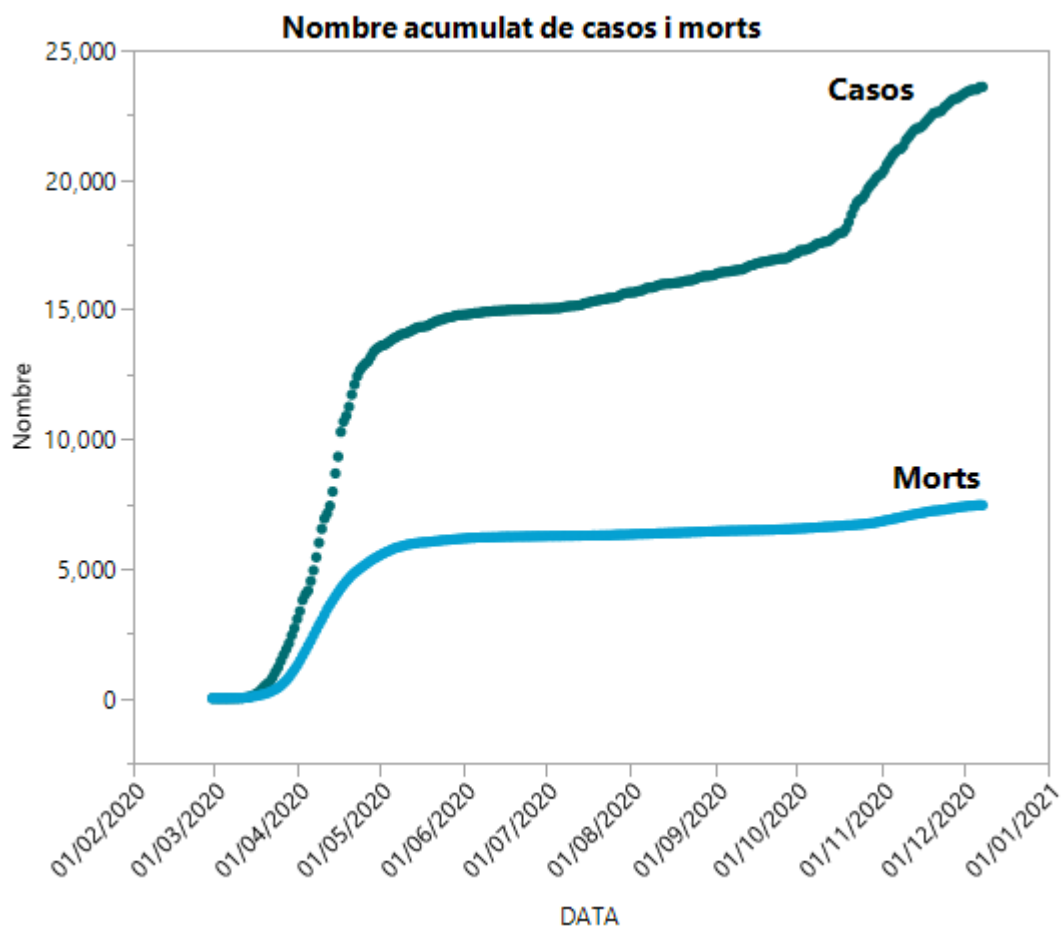
* Dades oficials obtingudes de: <https://dadescovid.cat>

FIGURA 1. Nombre diari de casos COVID-19 PCR+ i morts per la COVID-19 en les residències de Catalunya des de l'inici de la pandèmia

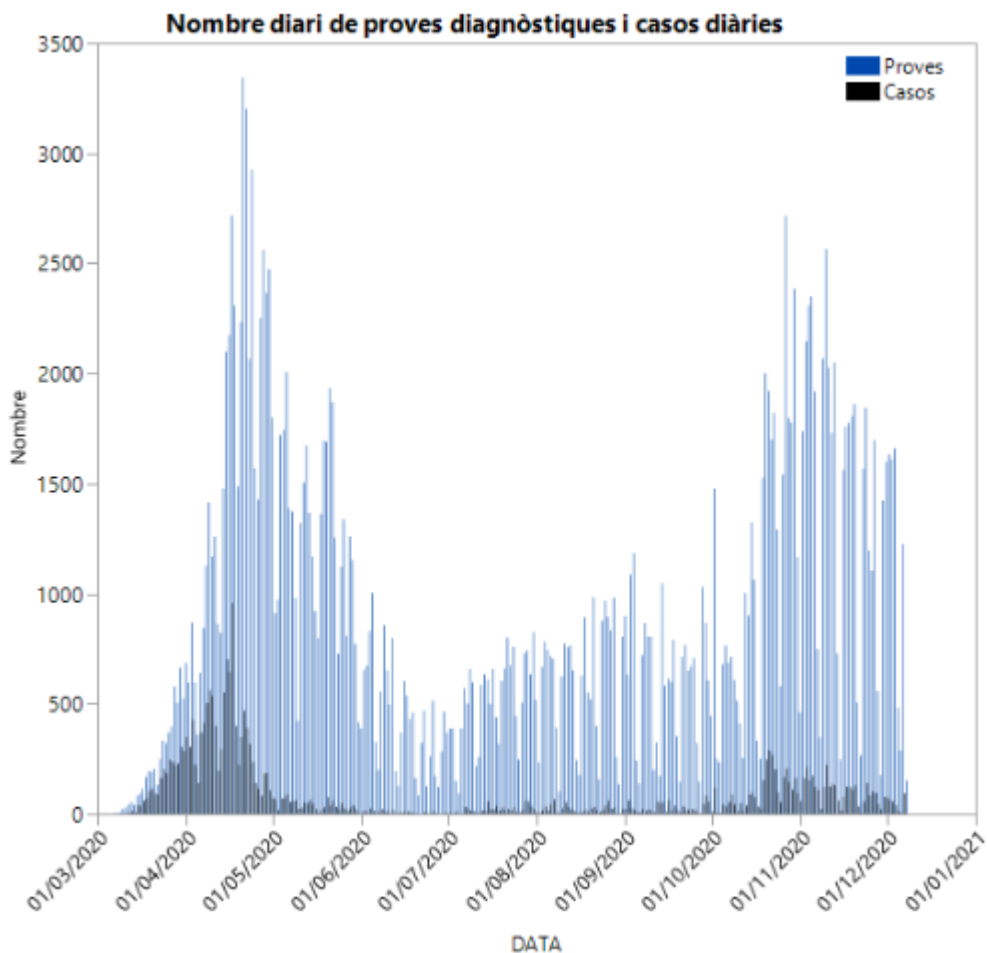
Clarament podem observar les dues onades de la pandèmia en aquesta gràfica. Una primera onada, devastadora, on el nombre de casos diaris va arribar a superar els 900 i la de morts diaris va superar els 200. Aquesta primera onada va començar a primers de març i ja s'havia reduït molt a finals d'abril, tot i que la reducció en el nombre de morts diaris va trigar uns quinze dies més. La segona onada, molt més limitada, s'inicià a mitjans d'octubre i es pot dir que en aquests moments està remitent.

FIGURA 2. Nombre diari acumulat de casos COVID-19 PCR+ i morts per la COVID-19 en les residències de Catalunya des de l'inici de la pandèmia

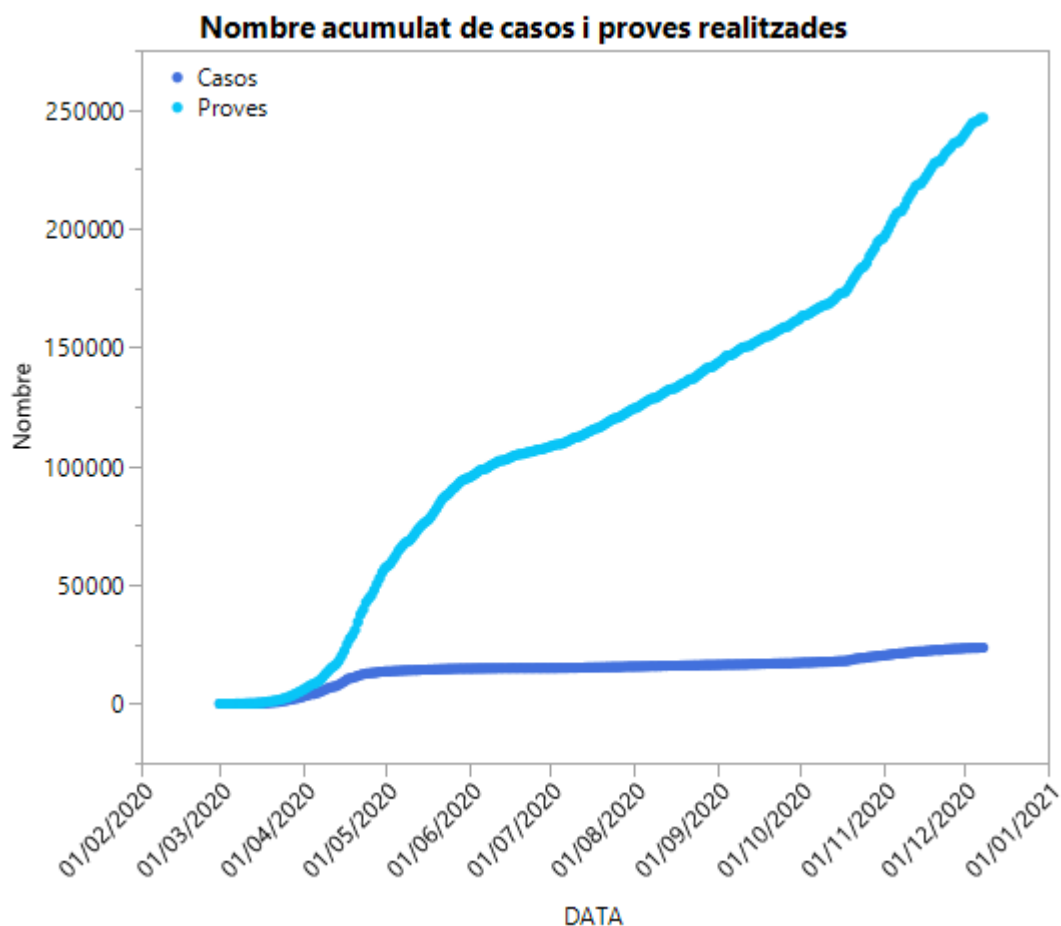
En la corba dels casos i morts acumulats destaca que en la segona onada no s'observa el paral·lelisme entre casos i morts que es va veure en la primera. Aquí el fort augment de casos ha anat acompanyat d'un augment molt més moderat dels morts. Més endavant comentarem les possibles causes d'aquesta evolució diferent.

FIGURA 3. Nombre diari de proves diagnòstiques (PCR/TAR) i de casos COVID-19 PCR+ en les residències de Catalunya des de l'inici de la pandèmia

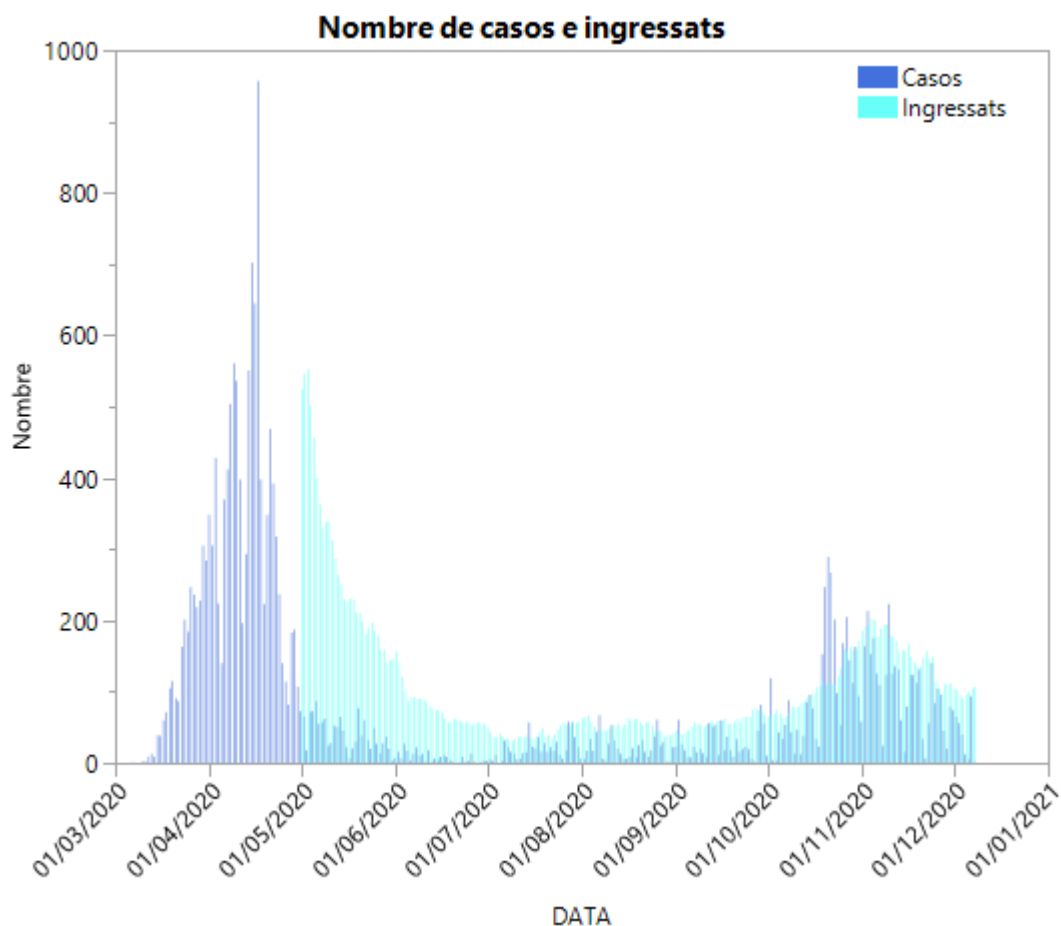
En aquesta gràfica podem observar que el nombre de proves diagnòstiques en la primera onada va estar molt limitat, al principi, en relació amb el nombre de casos i no és fins a mitjans d'abril que les proves augmenten clarament. El seu nombre es manté relativament alt durant la fase de «normalització» tornant ha augmentar des de l'inici de la segona onada.

FIGURA 4. Nombre acumulat de proves diagnòstiques (PCR/TAR) i de casos COVID-19 PCR+ en les residències de Catalunya des de l'inici de la pandèmia

En aquesta gràfica queda palès el que dèiem abans, el nombre acumulat de proves diagnòstiques durant les primeres setmanes de la pandèmia ressegueix la del nombre acumulat de malalts.

FIGURA 5. Nombre diari de casos COVID-19 PCR+ i ingressos hospitalaris en les residències de Catalunya des de l'inici de la pandèmia

Primer de tot cal assenyalar que la Generalitat de Catalunya, en les seves dades obertes de la COVID-19, no aporta el nombre d'ingressats fins a l'1 de maig. A partir d'aquesta data veiem que, tot i haver-se reduït molt el nombre de casos diaris, el nombre de llits ocupats encara es va mantenir alt fins a mitjans de juny. En la segona onada veiem que l'ocupació de llits ha anat paral·lel a la de casos.

Anàlisi de les dades en la primera i segona onada

Com ja hem pogut constatar, aquestes dades quan les mirem en funció de si són d'abans de l'1 de juliol o posteriors ens donen unes figures molt diferents com podem veure en la taula 1.

TAULA 1. Casos COVID-19 PCR+, morts per la COVID-19 i letalitat en funció del període

Període	Casos PCR+	Morts	%
Fins l'u de juliol	15.027	6.258	42
Des de l'u de juliol	8.560	1.192	14

El nombre de casos, de morts i la letalitat van ser molt superiors en el primer període, tot i que els dos períodes tenen una durada semblant. Quan cerquem les possibles causes d'aquestes diferències hom pensa que la primera onada va agafar a les residències desprevingudes. La relativa normalització experimentada després la primera onada va donar temps per l'aplicació de protocols de seguretat més estrictes. En segon lloc la brusquedat de la primera onada va col·lapsar els serveis sanitaris el que d'una manera o una altra va condicionar l'accés hospitalari, en general, de les persones de més edat. En aquest sentit és significatiu que la Generalitat de Catalunya no proporcioni les dades d'ingressats provinents de les residències fins a l'u de maig. Un tercer motiu important a l'hora d'explicar les diferències en la letalitat entre la primera i segona onada és la proporció de totes les proves PCR/TA realitzades de forma diagnòstica o cribratge que obtenen un resultat positiu. Aquest indicador mesura la intensitat amb la qual s'està fent una cerca activa de casos mitjançant les estratègies de control de brots i rastreig de contactes. Com a conseqüència es diagnostiquen més casos i no només els més greus.

Resumint, la millora dels protocols de prevenció i seguretat, una major accessibilitat als serveis sanitaris i una major utilització de proves diagnòstiques són factors que han pogut contribuir a reduir la letalitat en la segona onada.

TAULA 2. Distribució dels casos, morts i letalitat per sexe, grup d'edat i període

		Dones			Homes		
Edat (anys)	Període	Casos	Morts	Letalitat	Casos	Morts	Letalitat

Menors de 65	Fins a l'u de juliol	582	39	6,7%	759	61	8,0%
Menors de 65	Des de l'u de juliol	587	15	2,6%	943	26	2,8%
Entre 65 i 74	Fins a l'u de juliol	535	109	20,4%	562	167	29,7%
Entre 65 i 74	Des de l'u de juliol	356	26	7,3%	360	34	9,4%
Majors de 74	Fins a l'u de juliol	9.414	3.869	41,1%	3.156	2.013	63,8%
Majors de 74	Des de l'u de juliol	4.753	703	14,8%	1.550	388	25,0%

En taula 2 es mostren el nombre de casos, morts i letalitat de la COVID-19 a les residències de Catalunya per sexe, període i grup d'edat. Aquestes dades ens diuen que els casos i les morts entre les dones majors de 74 anys representen el 87,3% i 96,0% del total respectivament. En el cas dels homes aquestes percentatges són el 64,2% i el 89,2%. Es a dir, al voltant del 90% de les morts per la COVID-19 de les persones ingressades en les residències es produeixen en el grup d'edat de majors de setanta-quatre anys. Per altra banda, la letalitat, per grup d'edat i període, sempre es superior en els homes, augmentant aquesta diferència amb l'edat. La letalitat que com veiem en la taula 1 era tres cops superior en el primer període, quan la comparem per sexe i grup d'edat entre els dos períodes es manté aproximadament la mateixa relació, oscil·lant entre 2,5 i 3,2 vegades superior en el primer període respecte del segon. Seria bó disposar de la distribució per sexe i grup d'edat de la població residencial

per a poder calcular quina ha estat la incidència en els diferents subgrups.